

In pagina a 3-a:

Vechi târguri — orașe noi, reportaj
de Ion Istrati

In pagina a 6-a:

Ăstăzi, de Ion Marin Sadoveanu

ALEGERILE PENTRU SFATURILE POPULARE COMUNALE ȘI ALE ORAȘELOR RAIONALE

La 3 martie, în comunele și în orașele de subordonare raională au loc alegeri de deputați în sfaturile populare. Locuitorii acestor localități se prezintă în fața urnelor și, pe baza drepturilor și libertăților democratice de care se bucură, aleg pe cei ce vor conduce, din impunității, în numele și cu sprijinul lor, treburile obștești.

Adunările de propuneri a candidaților, întâlnirile dintre candidați și alegători, adunările cetățenești — toate aceste manifestări la care au luat parte milioane de oameni au constituit o expresie vie a democrației noastre, o unitate moral-politică a poporului nostru, în jurul partidului și guvernului. În fiecare circumscripție electorală, în fiecare oraș raional, în fiecare sat, cetățenii și-au exprimat încrederea neîmărmurită în politica partidului pe care o urmează ca pe propria lor politică, hotărârea lor nestăruită de a contribui prin activitate practică de zi cu zi la realizarea sarcinilor desăvârșirii construcției socialiste.

**3
MARTIE**

prezintă în fața urnelor. Votază colectivii cu templele cărunte care au cunoscut din propria lor viață nedreptățile orânduirii burghezo-moșierești, votează tinerii cărora puterea populară le-a luminat de la primii lor pași drumul în viață, votează femeile în trecut lipsite de drepturi, în zilele noastre cetățene cu drepturi depline, respectate și prețuite pentru vrednicia și priceperea lor în toate domeniile de activitate, votează intelectualitatea satelor noastre: agronomi, profesori, medici, care se bucură de înalta prețuire și grija a statului nostru. Ei dau votul candidaților propuși de ei, din mijlocul lor, dau votul unor oameni pe care-i cunosc, devotați cu trup și suflet intereselor celor ce muncesc, destoinici gospodari ai treburilor obștești.

În anii puterii populare, a devenit un lucru firesc ca milioane de cetățeni să ia parte nemijlocit la gospodărirea treburilor obștești. Democrația socialistă, care asigură cetățenilor dreptul la muncă, dreptul la învățătură, la odihnă, dă oamenilor muncii posibilitatea, celei mai depline manifestări a capacităților lor creatoare. O asemenea manifestare, de amploare deosebită, o constituie și alegerea pentru sfaturile populare comunale și orașe raionale. Ele oglindesc hărnicia și talentul inițial și preocuparea gospodărească a maselor. Oglindesc, prin votul din Frontului Democratiei Populare, hotărârea de a lupta și de a munci pentru înfrângerea marelui plan de desăvârșire a construcției socialiste trasat de cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

La sate și în orașele raionale, cetățenii se prezintă în fața urnelor. Ei votează pentru dezvoltarea cuccerilor socialiste, votează pentru viața nouă și fericită!

LOCUITORII AI COMUNELOR ȘI ORAȘELOR RAIONALE — CU TOȚI LA VOT!

VOTAȚI CANDIDAȚII FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE!

PREGĂTIRI ÎN ȚARĂ

DEVA. — Prin grija sfaturilor populare, în regiunea Hunedoara s-au terminat pregătirile în vederea alegerilor de la 3 martie la toate cele 320 secții de votare care vor funcționa în regiune. Au fost amenajate 226 cabine de vot, precum și urnele necesare. Au fost confecționate, de asemenea, peste 270 urne volante pentru cetățenii care nu se pot deplasa la secțiile de votare.

IASI. — În aceste zile premergătoare alegerilor, aproape 100 formații artistice din întreprinderile și instituțiile re-

giunii Iași prezintă frumoase programe la căminele culturale sătești. Brigăzile artistice de agitație de la „Atelierele „Nicolina” din Iași s-au deplasat în ultimele două săptămâni la 15 cămine culturale, iar formațiile artistice de la Fabrica de rulmenți din Birlad — la 21 de cămine. Colectivii din numeroase sate din raionul Pașcani, au urmărit cu interes programul prezentat de brigada artistică de agitație, de corul și de echipa de teatru a G.A.S. din Hălăucești.

CRAIOVA. — Pentru cele 682

de secții de votare din regiunea Oltenia au fost confecționate și montate 3530 cabine de vot care au fost puse la dispoziție sâmbătă. La fiecare secție s-au asigurat urne volante cu care echipe speciale din comisiile electorale se vor deplasa duminică la alegătorii care nu se pot prezenta la secțiile de votare. De asemenea, au fost luate măsuri care să asigure participarea la vot a muncitorilor petroliști și altor oameni ai muncii din întreprinderi unde lucrul se desfășoară fără întrerupere.

La vot!

Prof. univ. Gherasim Constantinescu
membru corespondent al Academiei R.P.R.

La 3 martie, vom avea, cum se știe, alegeri pentru sfaturile populare comunale și pentru cele din orașele raionale. Vor fi aleși ca deputați oameni destoinici și gospodari mențiți să conducă treburile obștești ale urbei și ale satului. Imbrățișând cariera de agronom de mai bine de patru decenii, am avut puțină să cunosc cum se prezintă satele noastre sub regimul burghezo-moșieresc, am văzut cu ochii mei casele dărăpănate, drumurile desfundate, mizeria și sărăcia colând pretutindeni.

În minte bine și pe cei care se cocotau în fruntea obștelor, pe așa-numiții „consilieri”. Erau comercianți sau proprietari, rude de-ale prefectului, afaceriști rapaci, lipsiți de scrupule. O dată ajunși la conducerea comunelor sau tirgurilor, nu aveau altă țință decât să se căpătuiească.

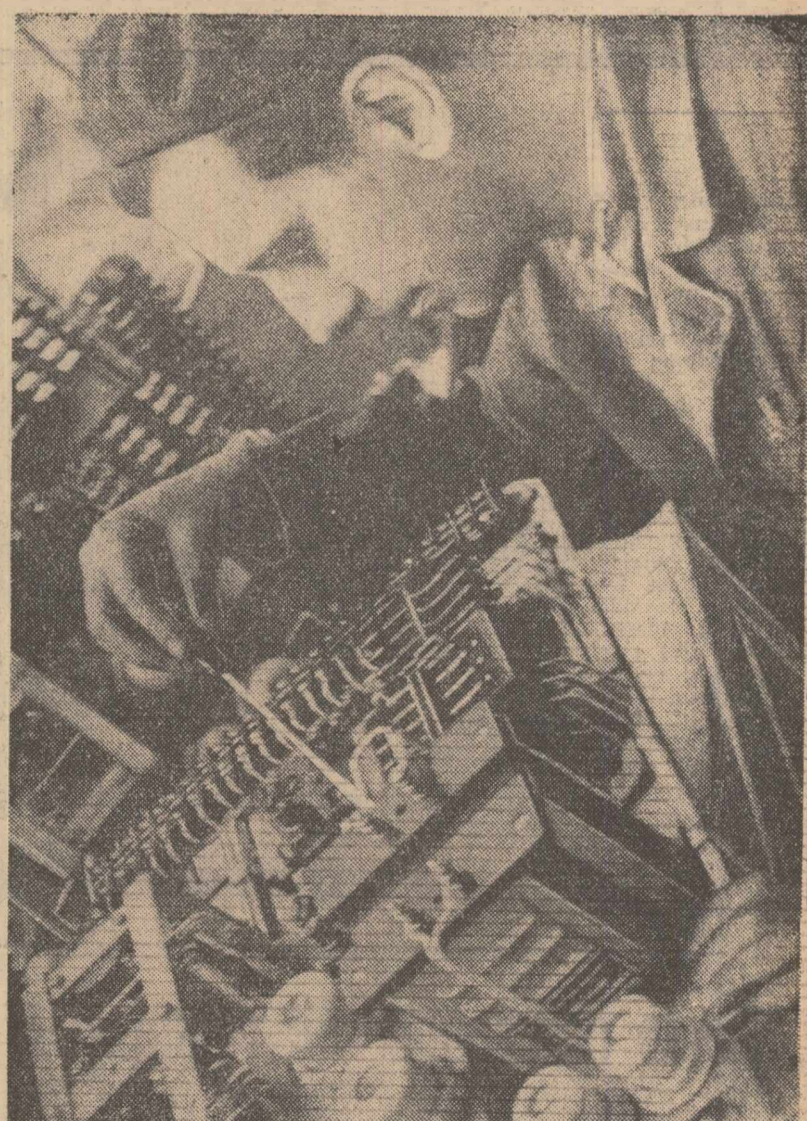
În ultimii ani, am străbătut multe regiuni ale țării, am fost în unități agricole socialiste. Satele pe care le știm atât de inapoiate s-au transformat în anii noș-

tri, multe au devenit de nerecunoscut. S-au schimbat și oamenii. Muncind loialtă, cu sprijinul agronomilor, pe ogoarele înfrățite ale gospodăriilor colective — din primăvara anului trecut colectivizarea agriculturii s-a încheiat în întreaga țară — plugarii noștri și-au îmbelșugat viața. Pe lângă preocupările pe care le au de a spori continuu producția de cereale, de a mări livezile și podgoriile, de a valorifica dealurile și nisipurile, prin aplicarea metodelor recomandate de știință, ei se interesează astăzi îndeaproape și de treburile obștești.

În fața comunistilor, cu deputații lor fac să apară în fiecare localitate mari și luminoase așezăminte de cultură, dispensare, poduri, pietruiesc și modernizează drumurile. Conduși de partid, mobilizați de sfaturile populare, cei ce muncesc pe ogoare, contribuie la continuarea înfloririi și înfrumusețării a satelor.

lor creatoare care transformă materia brută în operă de folosință publică și de artă: frumusețile naturale ale acestui pământ binecuvântat sint valorificate și îmbogățite de mina omului. Peste tot, elanuri înălțătoare, întreceri în slujba binelui obștesc. Fierul și cimentul, varul și cărămizile, bradul, stejarul și modestul salcâm, sticla și piatra, căderile de apă, aburul, electricitatea, aurul negru al minelor și al sondelor își unesc ofrandele într-o îndestularea omului, spre împlinirea visului său de bunăstare și progres.

La 3 martie, locuitorii satelor, precum și cei ai orașelor de subordonare raională vor fi chemați din nou să aleagă deputați în sfaturile populare. Ei își vor da votul lor celor mai vrednici dintre dînșii, activiști destoinici pe tărâm obștesc, oameni care pun tot sufletul în munca pe care o desfășoară spre binele colectivității. Ei vor vota cu convingerea că își îndeplinesc o înaltă datorie cetățenească, cu convingerea că viața lor va deveni tot mai plină și mai frumoasă.

La întreprinderea „Electroaparaț” din Capitală se fabrică o diversitate de produse electrotehnice pentru nevoi industriale și uz casnic. Multe din aceste produse se realizează în cadrul planului de colaborare cu alte uzine. În clipă: Șeful de echipă Constantin Șerban executând operațiile de reglare a panourilor de strung destinate producției uzinelor de strunguri din Arad

Foto: A. CONSTANTINESCU

Rezultatele celui de-al doilea concurs republican de vinuri

67 de vinuri au obținut diplome și medalii de aur, 289 medalii de argint și 13 medalii de bronz

Vineri s-a terminat cel de-al doilea concurs republican de vinuri organizat de Consiliul Superior al Agriculturii. Concursul a constituit o întrecere între podgorii, unități agricole, întreprinderi de vinificație, precum și între viticultorii și vinificatorii pentru obținerea în cantități sporite a unor vinuri de calitate superioară.

Au fost prezentate 347 de vinuri din toate podgoriile țării, produse de gospodăriile de stat, stațiuni experimentale, întreprinderi de vinificație ale Ministerului Industriei Alimentare și de gospodării agricole colective. **AU OBTINUT DIPLOME ȘI MEDALII DE AUR 67, MEDALII DE ARGINT 289 ȘI MEDALII DE BRONZ 13 VINURI.**

La concurs au fost prezentate și 75 probe de șampanie românească, vinuri spumoase, musturi, vermururi, rachii de fructe și de drojdie, coniacuri. **ACESTE BĂUTURI AU PRIMIT 33 MEDALII DE AUR, 39 DE ARGINT ȘI 2 DE BRONZ.**

Juriul concursului a făcut aprecieri pozitive normelor elaborate de Oficiul internațional al vinului. Consiliul Superior al Agriculturii a acordat 20 de premii în bani unităților producătoare care dețin cele mai mari cantități din vinurile distilate cu medalii de aur și argint. La încheierea concursului a avut loc o conferință a viticultorilor și vinificatorilor la care s-au prezentat rezultatele obținute în dezvoltarea viticulturii, a tehnologiei vinicole și principalele concluzii deosebite în urma concursului. Confirmația a scos în evidență că podgoriile Odobesti, Panciu, Iași și Drăgășani trebuie specializate în producția de vinuri albe superioare seci, Dealul Mare, Nicorești, Simbu-

rești, Miniș și Recas, în vinuri roșii superioare seci, iar cele de la Cotnari, Murfatlar, Pietroasele, Tîrnăvele, Alba Iulia și Lechința în vinuri demiseci, dulci și aromate. Sortimentul de vinuri din aceste podgorii se bazează pe soiuri românești și străine ca Galbena, Feteasca, Frincaș, Grasa, Tămioasă Românească, Muscat Ottonel, Riesling, Pinot Noir, Traminer, Sauvignon. Însușirile calitative ale acestor vinuri au fost verificate și la cele 14 concursuri internaționale care au avut loc în ultimii cinci ani, unde au fost distinse cu 168 medalii de aur, 156 de argint și 12 de bronz din totalul de 351 de probe prezentate.

Constatarea a subliniat că acțiunea de dezvoltare a podgoriilor a fost însoțită de utilizarea sectorului de vinificație cu construcții, instalații și utilaje moderne de preparare și condiționare a vinurilor. Au fost construite combinatele de vinificație Valea Călugărească, Tohani, Jidvei, Bagaciu, Murfatlar și centre pentru depozitarea și condiționarea vinurilor la Timișoara, Constanța, Bacău, Craiova, Ploiești etc.

Rezultatele concursului și ale constatărilor au arătat posibilitățile mari existente în țara noastră pentru extinderea viilor, mărirea producției de struguri și a cantităților de vinuri din sortimentele cele mai valoroase care egalează și depășesc vinurile podgoriilor cu mare renume pe plan mondial. Participanții au făcut propuneri valoroase privind agro-tehnica viilor, folosirea la noile plantații a celor mai productive și valoroase soiuri care au dat vinurile apreciate la concursuri, îmbunătățirea continuă a procesului de vinificație în vederea asigurării unor vinuri de consum de bună calitate.

Medici români, membri de onoare ai Societății științelor medicale „J. E. Purkyne” din R. S. Cehoslovacă

Pentru activitatea desfășurată în cadrul relațiilor de colaborare dintre societățile de științe medicale din R. S. Cehoslovacă și R. P. Română, Societatea științelor medicale „J. E. Purkyne” din R. S. Cehoslovacă a acordat diplome de membru de onoare medicilor români: prof. dr. VALERIU BOLOGA, om de știință emerit al R. P. Române, șeful catedrei de istorie a medicinei de la Institutul medicofarmacologic din Cluj, prof. dr. EMIL CRĂCIUN, șeful catedrei de anatomie patologică de la Institutul medicofarmacologic din București, prof. dr. SCARLAT LONGHIN, șeful catedrei de dermatologie de la același institut și prof. dr. FLORIAN ULMEANU, șeful catedrei de fiziologie a Institutului de cultură fizică din București.

Cu prilejul înmărmării acestor distincții medicilor din Capitală, ambasadorul R. S. Cehoslovacie la București, Jaroslav Sykora, a organizat vineri la amiază o întâlnire prietenească la sediul ambasadei.

Au luat parte Sandu Ioan, adjunct al ministrului sănătății și prevederilor sociale, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe și Uniunii societăților de științe medicale din R. P. Română, medici. (Agerpres)

Un nou complex muzeistic la Constanța

CONSTANȚA. (Agerpres). — În prezent, stațiunile de pe litoralul românesc se înfrumusețază cu noi parcuri și spații verzi, sint în construcție noi vile și spații comerciale. În portul turistic „Tomis”, a cărui construcție se va încheia anul acesta, se pregătesc de pe acum vaporasle de agrement și pentru cursele de legătură dintre stațiuni, pe mare. Delta încă mai freacă de zvonul muncii de recondiționare a stufului, în timp ce la Agenția O.N.T. „Carpați” se stabilesc viitoarele itinerarii turistice, din care bineînțeles că nu vor lipsi croazierele pe brațele Sulina și Sf. Gheorghe. Acvariumul din Constanța, aflat în prezent în renovare, va fi redeschis la sfârșitul lunii viitoare complet reamenajat.

În apropiatul sezon, vizitatorii Constanței vor găsi aici un nou obiectiv turistic muzeal: complexul arheologic de la „Turnul măcelarilor”, unde au fost restaurate zidul de incintă și două porți flancate de turnuri ale colății Tomis. Lângă acest zid se amenajează în aer liber un parc arheologic cu numeroase monumente de cultură materială antică. Tot aici, pe zidul unei clădiri înalte, se construiește un vișag panou grafic din marmură și faianță reprezentând harta cetății Tomis și a Dobrogei, pe care vor fi marcate în simboluri cele mai importante așezări din epoca sclavagistă greco-romană și locurile monumentelor descoperite.

LA SECȚIA DE VOTARE

Sosesc, străjuită de cimpia proaspăt înălbită de zăpadă, coboară drusc într-o vilcă și sîtăne într-un scurt popas în comuna Călugăreni, raionul Giurgiu. În fața școlii meșii, tocmai se așină steguri și o tăbăie dreptunghiulară pe care stă scris cu litere mari: „Secția de votare nr. 8 — comuna Călugăreni”. Înăuntru, într-o clasă, oameni fac pregătirile de rigoare (așa cum se vede în cele două imagini surprinse de fotoreporterul Nicu Vasile).

Cabinele de vot sint numerotate cu griță iar urna frumos împodobită este pusă în față.

— Cine mai aduce un covor? — întreabă Stancu Răduceanu, președintele secției de votare.

— Nu mai e nevoie, am adus eu trei — răspunde colectivista Maria Grosescu.

— Si eu, citeva ghiwece cu flori — completează discula profesoara Melania Antonescu.

— Să-ți fie drag să intri în secție duminică dimineața. Și Constantin Popescu, președintele sfatului popular comunal mai privește o dată mulțumit localul.

Preludiul electoral păstrează ceva din emoția ultimelor pregătiri. Localnicii vin aici cu dragoste să participe și ei cit de cit la pregătirea zilei alegerilor. Interesul acesta s-a manifestat îndeosebi cu prilejul adunării cetățenești, cînd au fost făcute atîtea și atîtea propuneri gospodărești. Unele au și prins viață chiar acum, în ajun de alegeri: două poduri au fost reparate. Altele, ca, bunăoară, construirea unei școli de 8 ani, vor începe să devină fapte în curînd.

Asadar, mîine sint alegerile de deputați în sfaturile populare comunale și ale orașelor raionale. Un ultim rețuș și secția de votare din Călugăreni, la fel ca atîtea altele, este gata să-și primească pe alegătorii care-și vor da votul cu toată încrederea candidaților Frontului Democratiei Populare.

D. TABACU

Foto : AGERPRES

de cinema. Nikolai Cerkasov: 20,55.
 În fața hărții: 21,05. Realizări ale po-
 poporului nostru oglindite în creația ar-
 tisticilor plastici: 21,15. Pagini din
 umorului universal. Fragmente din opere
 lui Anton Cehov, Ferenc Molnár, Gh.
 Brăncuși, el Mark Twain. Interpretăză
 Radu Beligan, arșin al poporului, Vic-
 toria Măcelaru, arșin mărta, Eugenia
 Badulescu, Elena Ioachim, Adela
 Măreșculea, Liliana Tomescu, Stefan
 Tapalăș, George Oprina, Dem Radu-
 lescu și alții: 22,00. Muzică ușoară in-
 terpretată de orchestra „Electrofond”
 Dirijor: Alexandru Immo Soliste: Ro-
 xana Mate, Luisa Ionescu. În înche-
 re: Buletin de știri.

Casa rațională de cultură „Al. Sahia” din Rădăuți

— Bună țară, rea tocmă! exclama, cu glas încercat de părere de rău și de revoltă Mihail Sadoveanu în urmă cu vreo cîteva decenii, asemenea croncarului apusei vechi.

Intr-adevăr, așa a fost și prea a fost odată și-n Tara Moldovei. Timpurile acelea innegurate s-au călătorit pe totdeauna! Mergeti, azi, și vedeți așezările moldovenești. Vă veți încredința că, pusă în toată puterea ei de muncă de către partid și guvern, Moldova contemporană pășeste falnic în viitor și cu obrazul îmbucurat de bine-facerile socialismului. Eu unul așa am aflat-o și-n acest an cînd i-am revăzut în lungi călătorii satele, orașele mari și pe cele mărunte. La asta din urmă, care trăiesc acum, la 3 martie, sărbătoarea alegerilor de deputați în sfaturile populare, voi zăbovi în cele ce urmează.

Stampă tecuceană

La Tecuci, am fost întâiași dată prin 1946, trecînd însă prin oraș mai mult în fugă. Era un tîrg tot fără de importanță, ca destule altele în Moldova. Vizitîndu-l nu de mult, din nou, mi-am adus aminte de cartea de impresii a lui I. Simionescu, tipărită cu vreo 35 de ani în urmă și-n care stă și azi consensul următoarea remarcă: „După ce ai trecut de clădirea gimnaziului, străjuit de cițiva plopi, și se urăște urmînd șoseaua care trece prin Tecuciul nou. Rari becuri electrice îți mai dau de știre că te afli tot în oraș. Incolo, nici o desebire de un sat mai cuprins, cu grădini mari, cu ogoare de păpuși în jur, cu obișnuită fîntînă cu cumpănă la poartă gospodăriei. Nici nu simți cînd ultima casă răzleată a arătat bariera peste care se întind lanurile cu semănături pînă la Frunzeasca”.

În rest — colb vara și mociră toamna: clădirea „mai impozantă” a tribunalului, primăria, două foste hoteluri devenite, prin grija edililor vremii, dormitor și școală pentru elevii normaliști, un așa zis teatru măcinat de igriarie, un cartier funcționaresc ceva — ceva mai acătării. Oraș vechi, pomenit în hrisoave, datînd tocmai din veacul al XIII-lea și fost cîndva, de mult, loc de vămire pe șleaul cel mare ce duce spre Galați, nou, Tecuci, care a prins, în anii puterii noastre populare, să capete o cu totul altă fizionomie urbană, din ce în ce mai distinctă, mi s-a impus mai întii, vara trecută, cînd am poposit în el, ca un orașel curat ca o cutie de bomboane.

De la taxi-urile noi, noue care așteaptă, la trenurile ce opresc în stația Tecuci-Nord, și de la vechea gară pînă spre centru, pe bulevardul 13 Decembrie, împodobit de frunzele bogate ale ploilor piramidali și de broderia florilor ochioase care țivesc bordurile albe ale trotuarelor, totul pînă dîcolo de stadionul și strîndul tineretului, grădina de arăta frumos amenajată, rîndul de autobuze din preajma parcului, coloanele cu neon ce luminează străzile, panourile de onoare ale muncitorilor frunzași din întreprinderile locale, panouri frumos alinate în piața centrală, mărturisesc vrednicia de buni gospodari și gust față de ceea ce înseamnă frumos.

Dîcolo de cele cîteva blocuri abia răsărite în inima orașului, am zăbovit o vreme la vorbă cu unii tecuceni. Am luat aminte la faptul — relatat cu satisfacție — că numai în anul care a trecut, în raza orașului s-a pavat o suprafață de cca 100.000 mp, ceea ce reprezintă aproape o treime din lungimea totală a străzilor. Poate pare încă puțin. E drept mai sînt bori de astupat pe unele străzi mai lătrunice, însă orașul acesta, în care nu se întîmplă odinioară mai nimic și unde nici nu se concepea o cit de cit înghebare industrială, cunoaște azi înfăptuiri demne de subliniat.

Nu mai cel ce a văzut vechile cărămîdării primitive de dinainte de război poate aprecia progresele obținute azi la fabrica de cărămizi „1 Mai” sau la fabrica de teracotă „7 Noiembrie”.

M-am plimbat de la un capăt la altul al orașului și am privit mormanele de pămînt excavat; am cătat la vagonetele de transport go-pînd pe șine strălucitoare ce argin-

torie a lui Bogdan Vodă cel Bătrîn, descălecătorul Moldovei.

Alături însă de amintiri istorice vechi, care au răzbit vremea, tradiția orală mai păstrează încă vie imaginea de pînă mai ieri a Rădăuților — un tîrg negustoresc, cu du-ghele mărunte, mizer și înghesuit, mîncat de insalubritate și de zoale menajere. Cît despre viața economică ce plîpia aci, în afara unei fabricuțe de pielărie, și a altela de bere, nimic de semnalat.

Discutam, într-un rînd, despre vechi stări de lucruri ca acestea cu tovarășul I. Ploceag, președintele comitetului executiv al sfatului popular orășenesc din Rădăuți. Om din partea locului, interlocutorul meu își aducea aminte că ceea ce totuși era frumos în oraș era vechiul parc. „Știți numai — preciza el — că era vorba de-un parc natural și nu de unul amenajat prin grija autorităților civile”. De atunci însă e mult și orașul, fără a fi renunțat cîtuși de puțin la podobeale sale, la arborii săi mindri care ornează orizonturile cu cununile lor bogat umbritoare, denotă, chiar de la prima cunoștință cu el, o bună purtare de grijă din partea celor care îl gospodăresc azi.

Desmorțit ca și alte centre ale Moldovei de sus din letargia economică ce îl toropise, orașul își

parțial în producție încă din 1962 și dispunînd de o capacitate de cca 12.000 de garnituri anuale, a căror calitate superioară e unanim prețuită de cumpărători.

În afară de aceasta, s-a reconstruit fabrica de spirit și urmează a se proceda la fel și cu cea de bere. În ceea ce privește opera de modernizare și înfrumusețare a orașului, noul peisaj rădăuțean s-a îmbogățit cu ansamblurile impunătoare ale celor peste 200 de blocuri pentru locuințe durate în anii din urmă; la fel se poate afirma și despre aproape întreaga suprafață a străzilor pavate și despre lucrările la rețeaua de canalizare.

„Oraș al florilor” îi zic, de un timp încoace, localnicii. Au dreptate. Rădăuții se poate lăuda cu amenajarea unor spații verzi care ocupă o întindere de vreo 15 hectare, după cum la loc de cînte trebuie amintită munca patriotică depusă de locuitorii săi, antrenată de deputați și de cele 57 de comitete cetățenești pentru întreținerea acestor admirabile zone de prospețime. La buna întreținere a curățeniei și la adăugirea unor noi sporuri de frumusețe în oraș, s-a obținut anul trecut, datorită unor astfel de acțiuni obștești, economii care se cifrează la peste jumătate de milion lei.

În holul casei de cultură raionale din Pașcani

arată mai la fiecare pas semnele înnoitoare ale progresului. O dovadă a creșterii potențialului său economic e faptul că undeva, la margine, pe locul unde în trecut fosisă un sarmat atelier cu doar o mîină de lucrători, s-a înălțat, de-a dreptul impunătoare prin proporțiile ei, construcția întreprinderii metalurgice „30 Decembrie”, dotată cu hală modernă de turnătorie, de strungărie și de asamblare, unitate industrială capabilă să producă acum într-o singură lună de zece ori mai mult decît producea în tot cursul anului 1950, aprovizionînd regiunea Suceava cu unelte de uz agricol, cu pompe de incendiu, cu diverse piese de schimb pentru mașini, precum și cu felurite obiecte metalice de menaj.

Ființează apoi, la Rădăuți, un modern combinat de mobilă intrat

Față de mulțimea treburilor gospodărești care se fac la Rădăuți, nu-i greu să afli de la cetățeni cuvinte de laudă despre deputați. Maria Ioneșei din comisia de femei, Petru Tomorog, vicepreședintele gospodăriei colective, Vasile Văcăreanu, mecanic la uzină, Aurelia Cureau, profesoară, Aurel Moroșan și Valeria Gozic, amîndoi muncitori în întreprinderea de industrie locală și alții ca dinșii sint cunoscuți. În aleggerile de la 3 martie candidează iarăși la cîntea de deputați în sfatul popular orășenesc. Sint gospodari vrednici care nu și-au preocupat și nu și preocupă strădanile în rîvna lor de a imprima orașului peteceta vremurilor noi pe care le trăim.

Dacă mai menționăm că la Rădăuți există casă raională de cul-

tură ridicată de puțină vreme — poate cea mai frumoasă în regiunea Suceava — și că se cheltuiește o apreciaabilă energie pentru intensificarea acțiunilor social-culturale, e suficient socot pentru a ne da seama că la străvechea faimă a lui Bogdan Vodă cel din zorii istoriei medievale a Moldovei, regimul democrației populare atotbiruitoare de azi, i-a conferit și îi conferă orașului de pe valea Sucevei o nouă, o frumoasă și o antrenantă tinerețe fără de bătrînețe.

In trecere prin tîrgul poetului Th. Neculuță

De la Iași și pînă la Podul Iloaiei, iar de-aci mai departe spre tîrgul de subordonare raională, șoseaua pe care mașina zboară spre Roman e acoperită neted cu un preș negru-lucitor de asfalt.

Înaintăm liniștiți, sub o fulgure lină și molcomă de februarie care umezește bitumul. Vedem, în trecere prin sate, ca niște frînturi de film, treburi multe și harnice.

La Sîrca e în toi transportul gunoiului pe tarlate... La Bălțați, în curtea gospodăriei colective „Ilie Pintilie”, mecanizatorii brigăzii permanente și-au isprăvit reparațiile... La Răboieni, unde-i gospodăria agricolă de stat, intră camioane împovărate cu materiale de construcție...

E încă frig. E trecut de amiază. Nici nu băgăm de seamă că am și intrat în Tîrgu-Frumos.

Pe-aci, se însăila, cu optsprezece veri în urmă, linia frontului. Cînd s-au retras de pe poziții, naștii rupînd-o la fugă, în august 1944, au lăsat în urma lor numai ruine.

„În Podul-Iloaiei sau în Tîrgu-Frumos din care frumos n-a fost niciodată decît numele, — scria în 1945 Geo Bogza la sfîrșitul călătoriei sale în Moldova — ruinele sint cum au fost și tîrgurile acestea o viață întregă: mizerie, de deznădăduit”.

Intr-adevăr, deși e una din cele mai bătrîne așezări orășenești ale noastre, — întemeiată chiar mai înainte de descălecatul Moldovei — Tg. Frumos n-a cunoscut o mai „activă” prosperitate decît după 1700, cînd era capitală de ocol, iar mai apoi reședință pînă la 1834 a județului, de care puțină lume mai știe, Cîrligătura. Cît despre numele ce i s-a dat, acesta și-ar trage originea de la Tîrgul-Frumos — o prea frumoasă vovoeadeasă, dăruită de domn cu însemnate venituri. Despopulat mai ales din pricina fugii de biruri a iobagilor, reimpovărat pe la 1763 și mutat pe siliște nouă, ars în 1832 și iarăși întemeiat pe temelie de cenușă, tîrgul a mers mereu în declin, spre pulverizarea ființei sale economice. În aceste condiții, Tg. Frumos, cu casele lui de lut, cu străzi pe care, la cea mai mică zloată, se făceau mlaștini și

glodărie, nu s-a ridicat nici cînd în trecut, la o populație mai mare de 5.000 de suflete, mergînd spre iremediabilă ruralizare. Renăscut din inapoierie și din zgura războiului, tîrgul a prins abia în anii noștri să se trezească și să se învieze.

Vedem clădirea impozantă a spitalului nou clădit ca și maternitatea, casa raională de cultură, școala medie, locuințele muncitorești a-

Spitalul nou, modern utilat din Tîrgu-Frumos

coperite cu țiglă zidite în preajma S.M.T.-ului, magazinele din centru, restaurantul și grădina de vară de-alături, piața de alimentare din imediata vecinătate, străzile care încep, tot mai multe, să aibă o alură urbană și-s bine întreținute. Sint semnele noului care încep tot mai evident să lase în umbră vestigiile trecutului. Cu toate ne obligă să constatăm, plăcut impresionați, că în tîrgul de păstină al poetului proletar Th. Neculuță, chiar dacă sint încă multe de făcut s-a schimbat ceva și acest ceva este esențial. Atita de esențial incit întemeiază credința că în anii ce vin făptura-i va fi pe măsura numelui.

Istoria nouă a Pașcanilor

Pe șoseaua națională, ușor prunduită de ger și de sticla zăpezii, trecem peste podul de piatră al Siretului și mai apoi, suim la deal, drumul cel mare ce vine într-o întinsoare de la Iași și dăm în Pașcani. Cît stăm să răsflăm luăm, deindată aminte la noile construcții, la magazinele bine întemeiate. Vedem ici-colo poposind sînji sprintene pe leasa cărora se încarcă studiouri cu tapițerii înflorate, garderoburi lucioase. Pe stradă trec autobuze încărcate stup — care vin și se duc cu pasagerii ce locuiesc dîcolo de centura tîrgului, în suburbii.

— Hotărît lucru — ne spuneam în sinea noastră — vechiul și mizerul tîrg al Pașcanilor de odinioară nu mai e!

Infiriparea noii făpturi a Pașcanilor și începutul noii istorii s-a scris odată cu refacerea atelierelor și a depoului C.F.R. S-a muncit cu eroism, cu abnegație, în frunte fiind întotdeauna comuniștii și inima Pașcanilor a prins să bată iarăși cu vi-gorie. Odată cu atelierelor, pe care războiul le ștersese de pe fața pămîntului, a început să se refacă și orașul. Azi o casă, mîine alta... Modest dar hotărît. Dezvoltarea economică a țării, avîntul construcției socialiste au dat și Pașcanilor — vechi centru de luptă ceferist — altă perspectivă, altă cadentă.

Reportaj de ION ISTRATI

În bătrînul tîrg al băstinei lui Mihail Sadoveanu pulsează azi ritmul vieții înnoitoare. Observăm cu plăcută surprindere că pe strada Ștefan cel Mare s-au instalat lămpi fluorescente și că peste tot există lumină electrică. Dealtmînteri, orașul este deja racordat la sistemul energetic național și primește astfel, de la termocentrala de la Borzești, energia necesară din care, prin stația locală, o parte este distribuită tocmai la Tg. Neamț, la Hirău și Tg. Frumos, ba chiar și într-o seamă de așezări rurale, cum sint Ruginoasa și Hălău-cești, Tătărăuși, Valea Seacă și altele.

Nu mai e prăpăditul tîrg moldo-

Spitalul nou, modern utilat din Tîrgu-Frumos

venesc în care, la vreme de noapte omul era silit să-și dibuiască drumul cu bățul. Nu mai e, ca nu tare de mult, cînd — precum ne-a lăsat scris negru pe alb Mihail Sadoveanu — „erau la Pașcani cîteva felinare, însă care obșnuși nu se aprindeau, fie că sînt lăuna la calendar, fie din pricină că se fuseseră lămpile, fie din pricină că se isprăvisse petrolul la comună”. De altfel, „felinarele aveau pe-atunci particularitatea de apă mută locul odată cu venirea la putere a unui alt partid politic și cu schimbarea edililor”.

Spre lauda sfaturilor populare astăzi, la Pașcani, nu numai iluminatul a devenit cu adevărat public. Publice, adică în folosința tuturor în de-obște, au devenit și curțile boleroști ale Roznovăneștilor, unde acum se ridică „Casa pionierilor” și unde-i rînduit un parc. În mijlocul acestuia, s-a construit un lac prevăzut cu debarcader pentru bărci și pavilion pentru băire pînă la care calcă arca unii elegani podet.

Deosebit de toate acestea, publică cu adevărat devine și alimentarea cu apă. Prin captarea unor surse naturale aflătoare la Hăsnășeni, la care se lucrează, orașul este în prezent — și mai ales va fi — mai bine alimentat cu apă potabilă. Dispar frînturile de trudnice trouare și glodurile hudițelor, se dărîmă subterele hanuri, maghernițe, prăvălii și bujde, locul acestora fiind luat de clădirile afectate fondului nou de locuințe cuprins în blocuri sau edificii social-culturale.

După ce părăsim cartierul central al blocurilor, intrăm pentru puțin în impozanta Casa raională de cultură. Însuștrii călcăm cu fereală pe mozaicul de pe culoare și pe sub căldare armonioase buchetate, pe lingă roșii canapele pluşate, printre draperii ablastre, intrăm în spațioasa sală de spectacole dotată cu scaune tapitate. Ne întersăm de filme și de celelalte manifestări artistice programate zilnic aci, după care suim la etaj și, rînd pe rînd, facem cunoștință cu tovarășii care lucrează la biblioteca rațională înzestrată cu circa 26.000 de volume, ca și cu cei de la cercurile de artă dramatică, muzică, pictură, coregrafie, pian, teatru de păpuși.

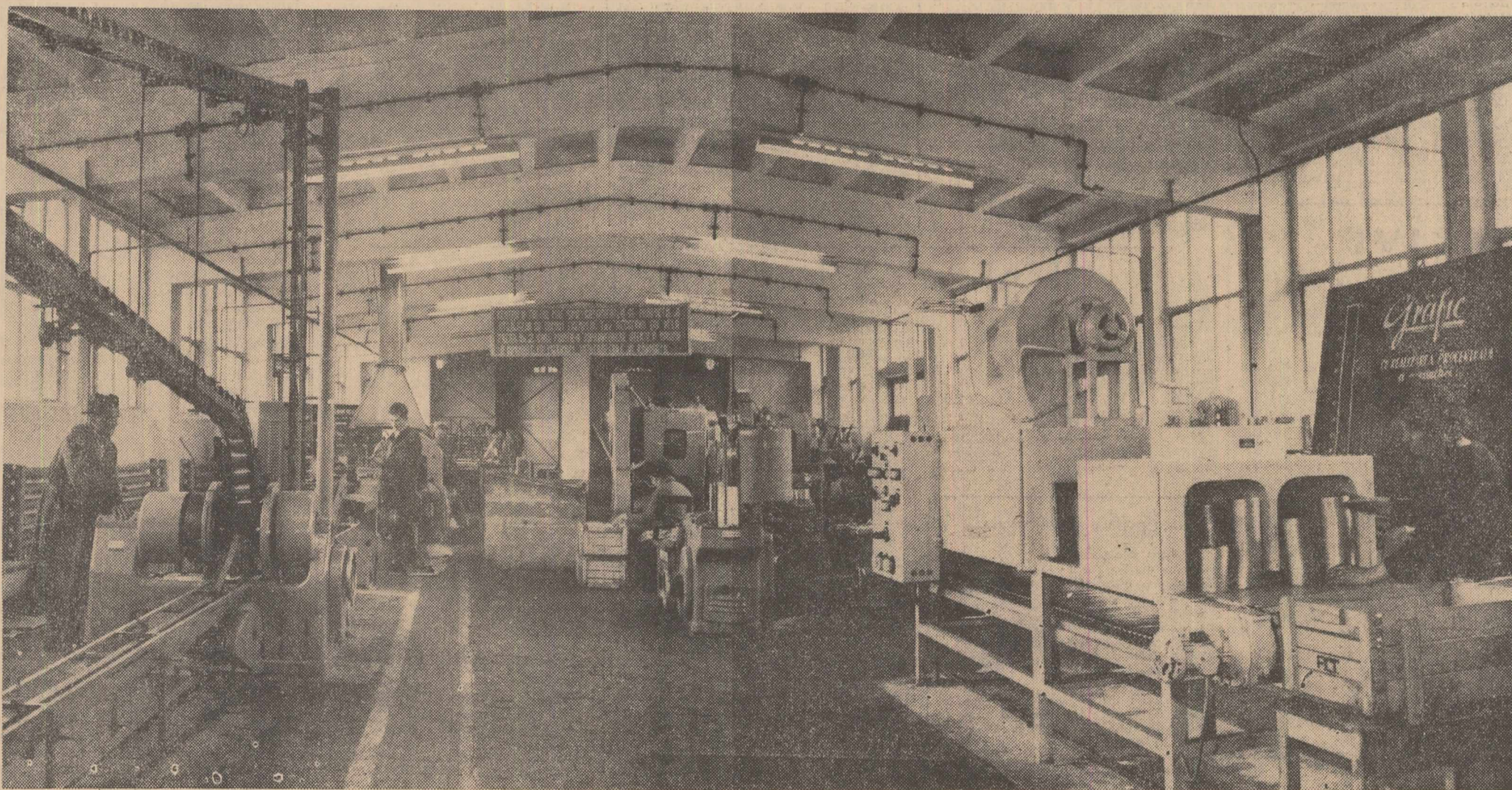
E și aceasta o dovadă în plus că, la fel ca peste tot în patria noastră, și în acest centru urban — unde bu-nici și străbunici de-ai pașcanenilor de azi cu anevole scriau și unde străduințele culturale se mărgineau doar la „Misteretele Parisului” și la alte romane de intrigă și crime fantastice, vindute la debitele de tutun — s-a ajuns și se ajunge la realități culturale dintre cele mai demne de relevat.

Cu această convingere, ne abatem pe la noua școală medie cu 16 clase ridicată din cărămidă, în capătul de sus al cartierului Vatra, privim la internatul de-alături, iar pe urmă luăm calca îndărăt și trecînd pe lingă magazinele centrale cu acoperisurile mansardate, coborîm înspre gară.

Pe parcurs, tovarășul care ne însofește nu uită a ne mai relata că, în afara celor peste 300 de apartamente durate în oraș în 1960—1962 deosebit de celelalte construite anterior, în Pașcani a luat amploare nu numai radiocifarea, dar că sint deja peste 150 de posesori de televizoare.

Între timp, cît ne luăm cu vorba platoul de sus a rămas mult în urmă și sintem lingă gară. Noua gară — cu stilul ei modern, cu liniile armonios grupate, cu supte coloane ce susțin peronul, cu comoditatea sălilor de așteptare, cu mobilierul ireproșabil al birourilor, cu culoarele aerate, cu geamuri mari, luminoase, cu curățenia din restaurant și din serviciile auxiliare — mărturisește și ea, întrutotul, gustul și înaltul grad de civilizație ce imprimă peisajului pașcănean un caracter urban.

Și aici, ca și în alte așezări moldovenești, un lucru-i cert, convin-gător. Sub zodia biruitoare a socialismului, istoria nouă a orașelor și tîrgurilor moldovenești a început să se scrie așa cum trebuie, temeinic, cu nădejde, de poporul condus de Partid.

Secția de ambalaje metalice de la Fabrică de conserve din Tecuci

ASTĂZI

Ion Marin Sadoveanu

În avântul vieții noi, socialiste, a țării alături de Capitală și de orașe ce se transformă radical după o concepție urbanistică modernă și profund umanitară slujind prin ansambluri vaste de locuințe, prin bulevarde și parcuri, prin edificii de larg interes social-cultural omului și nevoilor sale, alături de marile așezări industriale care determină dezvoltarea unor așezări umane sau pur și simplu ridicarea din temelii a unor noi orașe precum Onești în Moldova ori Victoria în Ardeal, satul de azi, colectivizat, trăiește o viață înfloritoare demnă de perioada desăvârșirii construcției socialismului.

Cu câtă bucurie privește călătorul de azi în amurguri de iarnă, de la fereastra vagonului constelațiile care scintile peste șesuri, în locuri unde înainte vreme domnea negura nopților lungi!

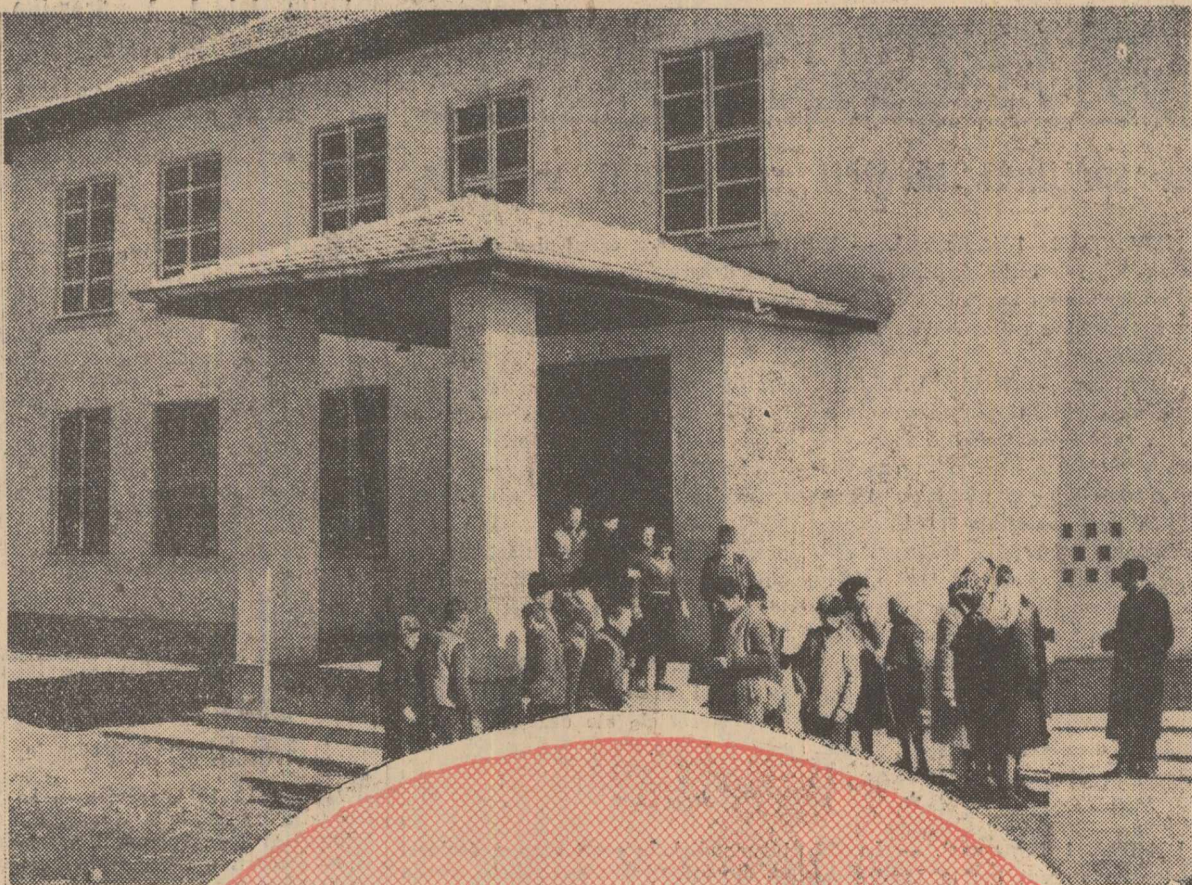
Din fuga trenului, fie că ai călători spre munte, spre platoul transilvănean, în Moldova, în Dobrogea sau în Oltenia, sau spre fărâma mării, bănuiești pretutindeni, sub lumina puternică, strălucitoare în perle de-a lungul ulițelor sau lăcărind la ferestrele caselor noi ale colectivizilor, viața nouă care aduce o îmbogățire a minților, avânt și spor în muncă, încrederea în viitor.

În sat, de păssești, noile realități îți apar în cale fără întârziere. Lumina din cele văzute ca o salbă, în depărtare, arde în pragul și în sala căminului cultural, aflat nu departe de noua școală de opt ani — clădire cu etaj — unde în săli de clasă spațioase scaldate și ele în lumină, înfață copiii colectivizilor. Nu departe-i dispensarul rural, — poate chiar spitalul — casa de naștere.

Serile, satul care se culca pe vremuri o dată cu gămile, trăiește o animație deosebită. Spre căminul cultural vin cu pas grăbit și tineri și bătrâni să privească televizorul, să asculte noutățile, muzica sau sfaturile radioului, vin la cinematograful, la o conferință, la un program artistic. Acolo vin jucătorii de șah să se întreacă, acolo vin mai ales lacomii lectori la biblioteca ținută la zi cu ultimele noutăți. La căminul cultural oamenii schimbă vești și idei între ei, se înțeleg asupra treburilor gospodărești sau învață.

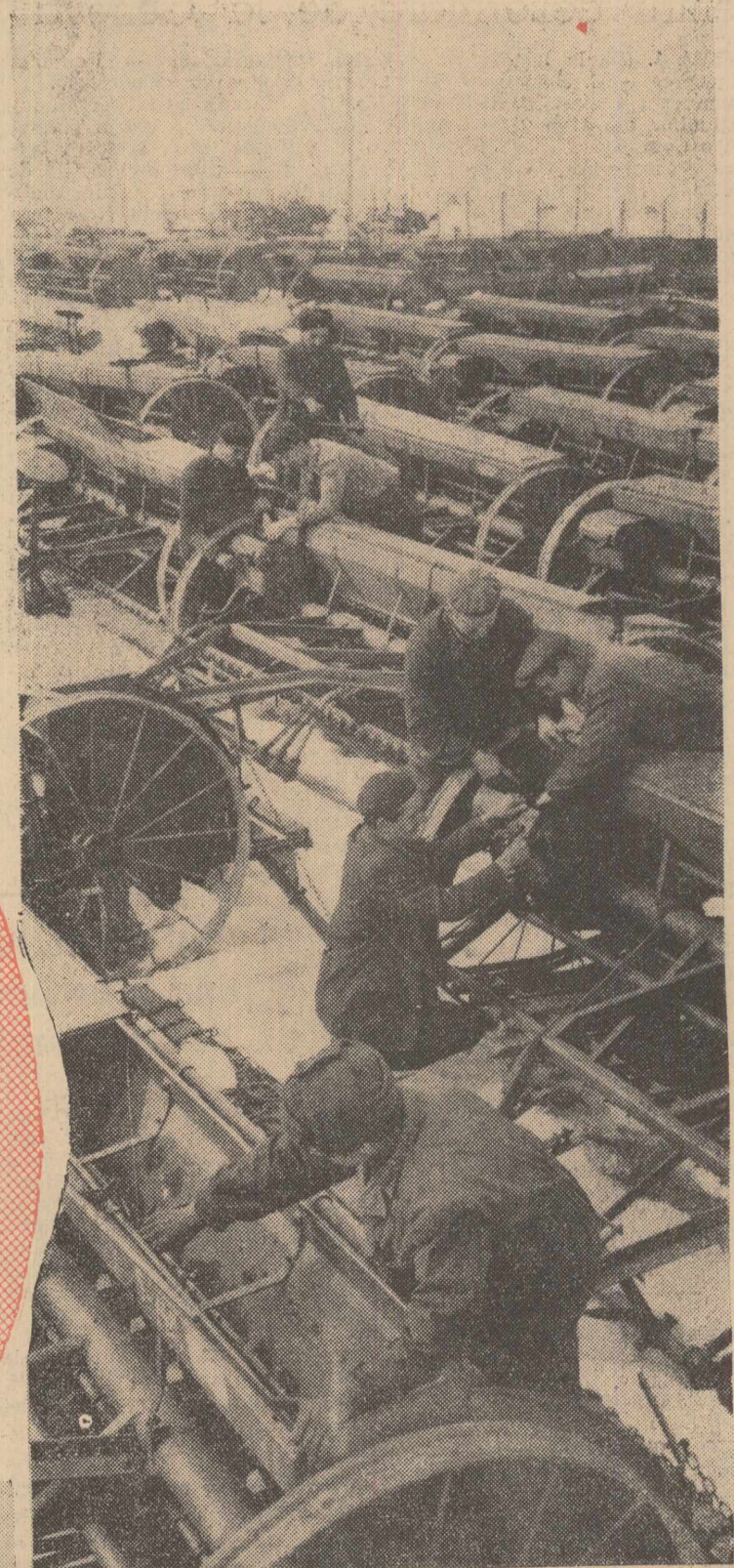
În acest an, în serile de iarnă, satul nostru cunoaște în viața sa încă un semn al noului: mii și mii de oameni studiază organizat, agrotehnica, zootehnica, legumicultura. Studiază tineri și oameni cu părul cărunt; cu cărți și caiete pe care iau de zor notițe. Acașă ca orice elev studios, le recitesc și le transcriu „pe curat”. În satul în care intelectualii nu mai sînt o raritate, în satul unde muncesc profesori, ingineri și medici, și plugăria și creșterea vitelor încep să se specializeze după învățătura cărților pentru ca munca omenească să fie încununată de rod cât mai bogat.

Sînt generații întregi, de vîrstă Republicii, care s-au născut și au crescut în îndrumarea și avîntul acestei vieți noi. Ei și cei care le vor urma nu-și vor putea închipui că a fost și altfel, altădată. Și a fost! Dar viața de azi a satului a șters pentru totdeauna fantomele hîde ale trecutului. Ea nu crește numai bună starea celor de la țară dar și conștiința lor socială și cetățenească. Dovadă au făcut din plin pregătirile pentru alegeri și întîlnirile dintre alegători și candidați, dovadă face caracterul sărbătoresc pe care-l capătă 3 martie, ziua alegerilor de deputați în sfaturile populare din comunele și raioanele raionale. Alături de nivelul ridicat al vieții materiale și culturale, conștiința nouă, socialistă a satului nu numai o altă înfățișare ci și îndreptățite speranțe în viitorul mereu mai luminos pe care oamenii, conduși de partid, îl zidesc.

În ultimii 10 ani s-au ridicat la sate peste 40.000 de construcții cu sprijinul cetățenilor. Multe din acestea sînt școli încăpătoare care creează condiții noi, nemălînfite în țara noastră, pentru copiii sătenilor. Numai în ultimii doi ani, s-au construit cu ajutorul cetățenilor peste 1.100 școli noi la sate.

IMAGINI DIN SATELE NOASTRE

O uliță cu case noi ale colectivizilor — așa cum o înfățișează fotografia noastră — este o imagine prezentă aproape în fiecare sat. În numai cinci ani, au fost construite peste 500.000 case noi la sate.

Prin grija partidului, baza tehnico-materială a agriculturii noastre se întărește tot mai mult, de la an la an. În 1962, pe ogoarele patriei lucrau 54.000 de tractoare fizice, 50.000 de semănători mecanice, 25.000 de combine pentru păioase și alte mașini agricole. De atunci, spre sate au mai fost trimise încă 9.200 de tractoare, 9.100 semănători mecanice, 5.000 de combine pentru recoltarea cerealelor păioase, precum și alte utilaje perfecționate, moderne. În 1962 s-au înființat 6 noi stațiuni de mașini și tractoare. Anul trecut, S.M.T. au executat un volum de lucrări cu 32 la sută mai mare față de 1961 și de aproape 3 ori mai mare față de 1959. Dezvoltarea intensivă a producției agricole, sporirea producției de cereale — îndeosebi de grâu și porumb — este de neconceput fără întărirea continuă a bazei tehnico-materiale a agriculturii noastre. În acest an, S.M.T. și gospodăriile de stat vor fi înzestrate cu încă 10.000 de tractoare fizice, circa 10.000 de semănători și peste 3.600 de combine pentru cereale păioase.

O comparație între numărul tirgurilor electrificate pînă în 1945 (400-500) și numărul satelor în care a pătruns lumina electrică (4500) este grăitoare pentru transformările care au schimbat viața satelor. Satul electrificat este una din realitățile noi în anii puterii populare.

• Cifrele statistice arată că din 1948 și pînă astăzi numărul căminelor culturale s-a dublat. În ultimii doi ani, s-au construit la sate peste 400 cămine culturale noi. Astăzi sînt la sate 10.137 asemenea lăcașuri de cultură.

• De sănătatea locuitorilor satelor se îngrijește azi numeroși medici și cadre sanitare cu pregătire medie. În comune s-au construit dispensare, case de naștere, spitale. De la 370, cite erau în 1948, numărul caselor de naștere a crescut la 2032 în 1962.

